

ĐẠO ĐỨC, VĂN HÓA GIAO THÔNG VÀ PHÒNG, CHỐNG TÁC HẠI CỦA RƯỢU, BIA KHI THAM GIA GIAO THÔNG VÀ KỸ NĂNG PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ

1. Vị trí, tính chất của môn học

- Vị trí:

+ Môn học thường được đưa vào giai đoạn đầu hoặc giữa chương trình đào tạo để định hướng ý thức, thái độ và kỹ năng cơ bản cho học viên trước khi tham gia các bài học thực hành hoặc có thể bố trí dạy song song với tất cả các môn học còn lại trong chương trình đào tạo.

+ Môn học bổ sung cho các môn như **Pháp luật giao thông đường bộ, Kỹ thuật lái xe và Cấu tạo ô tô và sửa chữa thông thường** bằng cách nhấn mạnh yếu tố con người, ý thức và văn hóa trong việc đảm bảo an toàn giao thông và xử lý tình huống khẩn cấp.

- Tính chất:

+ Môn học mang tính bắt buộc nhằm nâng cao chất lượng người lái xe, đảm bảo học viên không chỉ biết điều khiển phương tiện mà còn có ý thức đạo đức, văn hóa, và khả năng ứng phó với các tình huống khẩn cấp, góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông và thiệt hại về người, tài sản.

+ Môn học mang tính giáo dục đạo đức và văn hóa, trong đó nhấn mạnh ý thức trách nhiệm, thái độ văn minh, và đạo đức nghề nghiệp của người lái xe đối với bản thân, hành khách, và cộng đồng đồng thời giúp học viên hiểu và thực hành các hành vi văn minh, nhường nhịn, và tôn trọng các quy tắc ứng xử trong giao thông, góp phần giảm thiểu xung đột và tai nạn.

2. Mục tiêu môn học

Sau khi học xong, người học có thể

- Về kiến thức:

+ Hiểu rõ vai trò, trách nhiệm đạo đức và nghề nghiệp của người lái xe đối với bản thân, hành khách, và cộng đồng.

+ Hiểu rõ các nguyên tắc văn minh trong giao thông, cách ứng xử đúng mực, tôn trọng luật pháp và quyền lợi của người tham gia giao thông khác.

+ Nhận thức rõ về tác động của rượu, bia và các chất kích thích đối với khả năng lái xe, đồng thời nắm vững các quy định pháp luật liên quan.

+ Hiểu và nắm được kiến thức cơ bản về nguyên nhân gây cháy nổ phương tiện, cách phòng ngừa và xử lý khi xảy ra sự cố cháy nổ hoặc tai nạn giao thông.

- Về kỹ năng:

+ Rèn luyện kỹ năng ứng xử lịch sự, hòa nhã và biết cách giải quyết các tình huống giao thông phức tạp một cách văn hóa, tránh gây căng thẳng hoặc xung đột.

+ Biết cách từ chối sử dụng rượu, bia hoặc chất kích thích khi điều khiển phương tiện; nhận biết tình trạng không đủ điều kiện lái xe và lựa chọn giải pháp thay thế an toàn.

+ Thành thạo cách sử dụng các thiết bị chữa cháy thông thường (bình chữa cháy, cát, chăn) để dập tắt đám cháy nhỏ và ngăn ngừa cháy lan.

+ Biết cách sơ cứu nạn nhân bị thương nhẹ, bảo vệ hiện trường tai nạn và hỗ trợ cứu hộ chuyên nghiệp khi cần thiết.

- Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:

+ Tự đánh giá hành vi của mình, từ đó điều chỉnh thái độ và hành động phù hợp để trở thành người lái xe có đạo đức và văn hóa.

+ Có khả năng kiểm soát cảm xúc và hành động khi tham gia giao thông, tránh các hành vi nguy hiểm hoặc gây xung đột.

+ Nhận biết các dấu hiệu nguy cơ cháy nổ phương tiện, tình trạng tai nạn giao thông, và tác hại của việc sử dụng rượu, bia.

+ Tự áp dụng các biện pháp để đảm bảo an toàn, như từ chối lái xe sau khi sử dụng rượu, bia hoặc kiểm tra phương tiện trước khi di chuyển.

+ Có khả năng xử lý độc lập các tình huống như cháy nổ phương tiện, cứu hộ nạn nhân tai nạn giao thông, hoặc sơ cứu cơ bản mà không cần sự trợ giúp ngay lập tức từ người khác.

+ Ý thức rõ trách nhiệm tuân thủ pháp luật giao thông, thực hiện nghiêm túc các quy định về tốc độ, biển báo, và quy tắc ứng xử trên đường.

+ Thể hiện trách nhiệm trong việc lan tỏa hành vi văn minh, lịch sự và nhường nhịn trên đường và trong việc đảm bảo an toàn phòng cháy, chữa cháy trên phương tiện của mình và tham gia hỗ trợ khi có sự cố cháy nổ xảy ra.

3. Mô tả môn học

Môn học cung cấp các kiến thức cơ bản cho học viên tham gia chương trình đào tạo những vấn đề cơ bản về phẩm chất đạo đức trong giai đoạn hiện nay; đạo đức của người lái xe và văn hóa giao thông; văn hóa giao thông và phòng, chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông; thực hành cấp cứu; hướng dẫn kỹ năng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ.

4. Nội dung môn học tổng quát và phân bổ thời gian

TT	Tên chương, mục	Thời gian học tập								
		Hạng B Số tự động			Hạng B Số cơ khí			Hạng C1		
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành	Tổng số	Lý thuyết	Thực hành	Tổng số	Lý thuyết	Thực hành
1	Những vấn đề cơ bản về phẩm chất đạo đức trong giai đoạn hiện nay	1	1		3	3		3	3	
2	Đạo đức của người lái xe	2	2		3	3		3	3	
3	Văn hóa giao thông	2	2		3	3		3	3	
4	Phòng, chống tác hại của rượu, bia khi tham gia giao thông	2	2		4	3	1	4	3	1
5	Thực hành cấp cứu	3	2	1	3	2	1	3	2	1
6	Hướng dẫn kỹ năng phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ	4	3	1	4	3	1	4	3	1
6.1	Khái quát tình hình cháy nổ trong nước và địa bàn trong những năm gần đây. Có các số liệu cụ thể minh chứng. Phân tích các nguyên nhân gây ra cháy nổ và bài học kinh nghiệm từ các vụ cháy lớn.	0,5	0,5		0,5	0,5		0,5	0,5	
6.2	Kiến thức về các văn bản quy phạm Pháp luật trong phòng cháy chữa cháy	0,25	0,25		0,25	0,25		0,25	0,25	
6.3	Tính chất cháy nổ và sự nguy hiểm của các cháy cháy nổ thường gặp như xăng, dầu, khí hóa lỏng,....	0,5	0,5		0,5	0,5		0,5	0,5	
6.4	Các chất thường được sử dụng để chữa cháy	0,25	0,25		0,25	0,25		0,25	0,25	
6.5	Các biện pháp phòng cháy chữa cháy	0,5	0,5		0,5	0,5		0,5	0,5	
6.6	Quy trình chữa cháy tại một vụ cháy, biện pháp, chiến thuật, kỹ thuật chữa cháy	0,5	0,5		0,5	0,5		0,5	0,5	
6.7	Hướng dẫn cách sử dụng, cách kiểm tra, bảo quản các phương tiện phòng	0,5	0,5		0,5	0,5		0,5	0,5	

TT	Tên chương, mục	Thời gian học tập								
		Hạng B Số tự động			Hạng B Số cơ khí			Hạng C1		
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành	Tổng số	Lý thuyết	Thực hành	Tổng số	Lý thuyết	Thực hành
	cháy chữa cháy đơn giản thường được các doanh nghiệp và cơ sở trang bị									
6.8	Thực hành chữa cháy bằng bình cứu hỏa xách tay	1		1	1		1	1		1
	Tổng	14	12	2	20	17	3	20	17	3

Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, đào tạo lái xe, ngoại ngữ, tin học thuộc Học Viện An ninh nhân dân